

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel

Behar 5784

Shabbat Times
19:18 **END!** 20:20

Issue 33

This week's parsha opens with the laws of shemitta. The Torah commands us to work our fields for six years and to rest them on the seventh year. Just as the Torah wants each and every Jew to observe Shabbat, to work six days a week and rest on the seventh, so too does the Torah want our land to work for six years and to rest on the seventh.

The message that the Torah is teaching us, both by the mitzvah of Shabbat and the mitzvah of Shemitta, is one. Our livelihood is not determined by the strength of our own hands, but rather by the blessing and power of Hashem!

Of course, the challenge of Shemitta is much greater than the challenge of Shabbat. A person can tell himself that it is not so harmful to skip a day of work once a week, for he will surely make enough on the remaining six days to make up for a lost day. But to refrain from farming one's field for an entire year would seem to be impossible. How can one survive and feed his family if he does not farm or make an income for an entire year straight?!

The Torah even foresees this question. "And when you will ask, what will we eat in the seventh and eighth year, I will send my blessing during the sixth year and bring you crops that will sustain you for three years, until you are able to eat from the new crop of the eighth year."

Our Sages tell us that the mitzvah of Shemitta is proof that Hashem created the Torah, for no human being could ever make such an outlandish guarantee that the land, after being worked for six consecutive years, could produce a three year bumper crop!

Straight after this coming Shabbat, we enter into the festival of Lag Ba'omer. The Rema writes that Lag Ba'omer is a festive day when tachanun is not recited and haircuts are permitted. What is so festive about Lag Ba'omer that it overrides the mourning period of sefirah?

Ribbis: A Dead End Rav Baruch Lipman

In this week's Parsha, we encounter the prohibition against ribbis, the collection of interest from loans. The Torah links this prohibition to the Exodus from Egypt, stating immediately after the prohibition of ribbis, "I am Hashem who took you out of Egypt, to give to you the land of Canaan." (Vayikra, 25:38)

The Torah Kohanim draws an inference from this connection, stating that when Hashem liberated the Jewish people from Egypt, it was contingent upon their commitment to refrain from lending with interest.

Rabbi Yechezkal Landau, in his Sefer, Ahavas Zion, addresses a pertinent question: Why is specifically the observance of this particular prohibition (ribbis) tied to the condition of the Exodus from Egypt, and entrance into Eretz Yisrael?

To answer this question, the Ahavas Zion explains that the purpose behind our entry into Eretz Yisrael is not merely about indulging in its physical pleasures but rather about its spiritual significance.

The Chatam Sofer explains that Lag Ba'omer, the 18th of Iyar, was the first day that the manna began to fall in the desert. Each person received an omer's worth of manna. We rejoice on Lag Ba'omer to remind us of Hashem's miracles how he fed us daily with an omer of manna.

The message of the manna, the message of Shabbat and the message of Shemitta are one in the same. Place your trust in Hashem and He will take care of you! If we truly believe in the power of Hashem, then we can happily close our stores on Shabbat, we can calmly walk away from our fields in the Shemitta year, and we can peacefully go to sleep at night, trusting that our day's worth of food will be waiting at our doorstep tomorrow morning!

Another message we see when we compare these three providences is that sometimes we see Hashem's hand every day, such as with the manna. Sometimes we see Hashem's hand once a week, such as in Shabbat, and sometimes we have to wait seven years or more to see Hashem's hand in our lives. Whether we see Hashem's interaction frequently or more seldomly does not deter our faith that we have in Him. It is of course encouraging when, once and a while, we are able to see His intervention come more quickly than having to wait years to piece the puzzle together.

A little over one month ago, we were victim to an unprecedented and vicious attack by the Iranian regime whose sole purpose was, and still is, to wipe Israel off the face of the earth. How amazingly providential that yesterday the infamous Butcher of Tehran, President Raisi, together with his henchman, were killed in a helicopter crash! Hashem's hand was seen when the missiles were intercepted and Hashem's hand is seen yet again in all its glory when He metes retribution upon our enemies! May we merit to see the demise of all of our enemies followed by a complete redemption and salvation of all of Israel!

The Gemara in Kesubos states that Eretz Yisrael serves as a conduit for atonement, entry into the World to Come, and the resurrection of the dead (T'chias Hamaisim).

The Medrash (Shemos Rabbah 31) says that those who transgress the prohibition of ribbis face the consequence of being excluded from the resurrection of the dead. This punishment stems from the nature of ribbis itself—utilizing the temporal dynamics of the world to profit from loans, thereby distancing oneself from the eternal realm of Olam Habah, where time holds no sway.

Thus, violating the ribbis prohibition, directly undermines the core purpose of entering Eretz Yisrael, which is to partake in its Kedusha as the land of life and the exclusive source of T'chias Hamaisim. Tzaddikim buried in other places must endure what the gemara calls "rolling through tunnels" in order to come back to life in Eretz Yisrael. And for this reason the Torah links being brought to Eretz Yisrael with the condition of not lending with ribbis.

May we all merit to absorb the Kedusha of Eretz Yisrael and keep all the Torah and Mitzvos on this Holy Land.

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
בהר התשפ"ד

זמני השבת
19:18 20:20
להצלחת צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

גליון

33

שאל את הרב

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

שאלה: ממתי מותר השנה להסתפר ולהתגלח?

תשובה: השנה כאשר ל"ג בעומר חל ביום ראשון, פסק הרמ"א שניתן להסתפר כבר ביום ששי ט"ז אייר ערב שבת קודש פרשת 'בהר' לכבוד שבת קודש. אמנם היתר זה הוא רק לבני אשכנז, אבל בני ספרד יוכלו להסתפר ולהתגלח רק ביום שני ו"ט אייר כמנהגם בכל שנה. ויש לציין שיש הנוהגים על פי הקבלה לא להסתפר כלל בכל הימים שבין פסח לשבועות.

שאלה: האם לבני אשכנז יהיה מותר להסתפר כבר ביום חמישי בערב?

תשובה: במקור הדברים מבואר שההיתר להסתפר הוא ביום ששי לכבוד שבת, ובפשטות הכוונה היא לערב שבת, ולא מיום חמישי בערב. אולם יש מפוסקי זמננו שכתבו שניתן להסתפר כבר ביום חמישי בערב למי שלא יוכל להסתפר ביום ששי, ויש למקל על מי לסמוך. אולם יש לדעת שאין היתר כלל להתגלח פעמיים גם ביום חמישי בערב וגם ביום ששי לפני שבת, וזאת משום שתי סיבות: (א) שהרי כל ההיתר הוא משום 'כבוד שבת' ואם יתגלח שוב לפני שבת הרי התברר למפרע שכל גילוחו ביום חמישי בערב היה רק לכבוד יום חמישי בערב ולא לכבוד שבת.

(ב) ועוד שמי שיכול להתגלח ביום ששי עדיף שיעשה זאת ביום ששי ולא ביום חמישי בערב משום שככל שעושים זאת יותר קרוב לשבת, הרי שיותר ניכר שעושים זאת לכבוד שבת קודש ויש זהו יותר הידור של מצוות 'כבוד שבת'. שאלה: האם יהיה מותר לבני אשכנז להתגלח השנה במוצאי שבת הקרובה? תשובה: אכן שאלה במקומה, ויש לברר האם ההיתר להסתפר ביום ששי הוא רק נכון ליום ששי, אבל במוצאי שבת חוזר וניעור האיסור עד יום ראשון בבוקר כמו

בכל שנה (לבני אשכנז) או שאחר שכבר הותרה התספורת ביום ששי לכבוד שבת - שוב לא נאסרה. ונחלקו בזה פוסקי זמננו, דעת הגרש"ז אוירבעך זצ"ל להחמיר, ויש שנקטו להיתר (זכורני שכך ראיתי בעבר בשם הגר"נ קרליץ זצ"ל, וכן ראיתי בפסקי ההלכות של הגר"ע פריד שליט"א). ומכל מקום בשעת הדחק בוודאי יש למקל על מי לסמוך שהרי בלאו הכי יש פוסקים המקלים בשנה רגילה להסתפר כבר מליל ל"ג בעומר משום שאומרים 'מקצת היום ככולו' כבר בלילה. כל זה אמור הן למי שהתגלח ביום ששי והן מי שלא התגלח ביום ששי לכבוד שבת.

שאלה: האם לבני אשכנז יהיה מותר לשמוע מוזיקה ביום ששי הקרוב?
תשובה: לא.

ביאור: בעיקרון האבלות על פטירת כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא מסתיימת רק בל"ג לעומר, ומה שמתירים תספורת ביום ששי זה הוא היתר פרטני משום 'כבוד שבת', אך שמיעת מוזיקה אינה שייכת ל'כבוד שבת' ולכן אין היתר עד מוצאי שבת.

ומטעם זה גם אין היתר להתחתן ביום ששי זה, שהרי אין מושג של חתונה 'לכבוד שבת' (ובשעת הדחק גדולה יעשה שאלת חכם).

שאלה: האם ההיתר להסתפר ביום ששי הקרוב (לבני אשכנז) אמור גם לגבי מי שנוהג את מנהגי האבלות מר"ח אייר עד ג' ימי הגבלה?
תשובה: ההיתר להסתפר ביום ששי זה (לבני אשכנז) נכון גם לאלו הנוהגים את ימי האבלות בין ר"ח אייר לג' ימי הגבלה, וכן מבואר בדברי הלבוש, חכמת שלמה, ובשיירי כנסת הגדולה (כולם על סימן תצ"ג).

שיעור פרשת שבוע עם
הרב בלאושטיין
חמישי 20:00

וורט אשולחן שבת
הרב בלאושטיין שליט"א קהילת בית יוסף
בית כנסת "ממעמקים"

מקום מקודש

אֶת־שִׁבְתִּי תִשְׁמְרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִירָאוּ אֲנִי יְקֹוֹק;

בסוף פרשתנו אנו מצווים על מצוות מורא מקדש וכתב הרמב"ם הל' בית הבחירה פרק ז "מצות עשה ליראה מן המקדש שנאמר ומקדשי תיראו, ולא מן המקדש אתה ירא אלא ממי שצוה על יראתו." והסביר האלישיך הקדוש כי המקדש הוא דירתו של הקב"ה בתחתונים, ומצוות מורא מקדש לא בטלה גם בחורבנו של הבית כמו שכתבו דעת זקנים מבעלי התוספות וז"ל "אתקש מקדש לשמירת שבת לומר לך מה שמירת שבת לעולם שנאמר אות היא לעולם אף מורא מקדש לעולם שאף בחורבנו אסור ליכנס בו"

וכיצד מקיים יהודי מצווה זו בזמן בית המקדש? על כך משיב הנשר הגדול "ואי זו היא יראתו? לא יכנס אדם להר הבית במקלו או במנעל שברגליו או באפודתו או באבק שעל רגליו או במעט הצרורין לו בסדינו ואין צ"ל שאסור להוק בכל הר הבית אלא אם נזדמן לו רוק מבליעו בכסותו, ולא יעשה הר הבית דרך שיכנס מפתח זו יוצא מפתח שנגדה כדי לקצר הדרך אלא יקיפו מבחוץ, ולא יכנס לו אלא לדבר מצוה. וכל הנכנסין להר הבית כנכנסין דרך ימין ומקיפין ויוצאין דרך שמאל ... כל שהשלים עבודה ונסתלק לו אינו יוצא ואחוריו להיכל אלא מהלך אחורנית מעט מעט ומהלך בנחת על צדו עד שיצא מן העזרה....כל זה ליראה מן המקדש. וכל הנכנס לעזרה יהלך בנחת במקום שמותר לו להכנס לשם, ויראה עצמו שהוא עומד לפני י"י כמו שנאמר והיו עיני ולבי שם כל הימים, ומהלך באימה וביראה רעדה שנאמר בבית אלהים נהלך ברגש. עד כאן דברי הרמב"ם. הלכות אלו באו לתת ביטוי מעשי למורא מקדש, שבבית ה' ילך אדם ברגש שלא יתרגל חס ושלום וירגיש בבית ויאבד את היראה ולכן לא נכנסים ויוצאים מאותו שער שלא תתרגל!!

בזכות הלכות אלו מובטח לאדם שיצליח לשמר את הרגשת היראה והרוממות בכניסתו אל בית המקדש ואת התפעלות הנפש הכל כך מתבקשת בתפילה בוידי בהקרבת הקורבנות, קרבן תודה על החסדים שה' עשה עמו, קרבן חטאת שבא על שגגה, ודינים אלו חלים על כל הנמצאים בבית המקדש ללא יוצא מהכלל.

נדמין לעצמנו את בית המקדש בימינו ובכניסה שלו שלט "ברוכים הבאים תרגישו בבית, העיקר שתהנו" איך זה היה נראה?? אנשים בעזרה מדברים ומספרים על הנסיעה שלהם לירושלים ואיפה הם עצרו לאכול וכמה זמן לקח להם להגיע מבאר שבע ומראים אחד לשני תמונות מהדרך וכמובן עושים כמה סלפי עם הקרבן והכהנים, ומבקשים מהלויים שישירו את השיר החדש של ישי ריבו, בזמן שעושים וידי על העבירות מעלים סרטון לעמוד הפייסבוק, ממש חויה בלתי נשכחת ב"פארק המקדש"...

כותב הספורנו – "ומקדשי תיראו. המקומות המקודשים בגלות והם בתי כנסיות ובתי מדרשות". כתוב במדרש שבכל יום ויום צרות רבות הולכות ומתרגשות על עם ישראל וכיון שצועקים "אמן יהא שמא רבה" ניצולים! היום בתי הכנסיות ובתי המדרשות זה מה שנשאר לנו, מקדש מעט שבו אפשר להרגיש משהו אחר איור של קדושה, מקום שאפשר לדבר עם הקב"ה ולשפוך את ליבנו לפניו, אבל רק בתנאי שלא "נרגיש בבית" שלא נהפוך את בית הכנסת למפגש קהילתי, לא שהחזן יסתכל בטלפון בזמן שהוא מחכה להתחיל את החזרה לא שהקהל מתעדכנים מה קורה ברשתות החברתיות בזמן חזרת הש"ץ לא בזמן התפילה ולא אחרי התפילה. יהי רצון שבזכות שנקבל על עצמינו לכבד את התפילה את בית הכנסת ואת בית המדרש הקב"ה ישמע לקול תפילתנו ויעשה לנו ניסים ונפלאות, ונזכה לביאת גואל ולבניין המקדש, אמן!